

პერსონალური ფინანსები

გია ჯანდიერი

აესკო

2018 წლის 12 მაისი

საკითხები

1. შემოსავალი - როგორ ვიშოვოთ ფული
2. შრომა. შრომა აყალიბებს ადამიანს
3. ანაზღაურება: რა ღირს თქვენი შრომა?
4. პერსონალური ბიუჯეტი: აკონტროლეთ თქვენი ფული, თუ არადა ის გაგაკონტროლებთ თქვენ
5. გადასახადები. რამდენ გადასახადს იხდი?
6. დაზოგვა და აკუმულაცია. ფული არ გექნებათ, თუ არ დაზოგავთ
7. დაზოგვა, აკუმულაცია და საინვესტიციო პრაქტიკა. როგორ დაზოგოთ საჭირო ფული სწრაფად?

გამოსცადე საკუთარი თავი.

1. შემოსავლების სახეები

- ხელფასი - გაწეული შრომის ანაზღაურება
- ინტერესი - რესურსების გათხოვების სარგებელი
- ქირა - ფართის და ქონების გაქირავების სარგებელი
- მოგება - ეკონომიკური საქმიანობის შედეგი = შემოსავალს - გასავალი
- მხარდაჭერა - კერძო ან სახელმწიფო მხარდაჭერის სახსრები გარკვეული საქმიანობისთვის
- ქველმოქმედება - დონაცია და მხარდაჭერა მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად
- საჩუქარი - სპეციფიკური ხასიათის ნივთის გადაცემა

რომელი ხასიათისა შემდეგი შემოსავლები?

1. 3 ევრო მივიღე თოვლის გაწმენდისათვის
2. მეზობელმა ითხოვა ჩემგან ველოსიპედი 2 ევროდ საათში
3. დედაჩემმა მომცა 10 ევრო რაღაცების შესაძენად და ხურდა შემიდლია დავიტოვო
4. მეგობარი დავპატიჟე ლანჩზე და მეორე დღეს მან დამპატიჟა
5. ჩემმა ნათლიამ ფული მაჩუქა, რათა ახალი ზურგჩანთა ვიყიდო, რადგან ჩემი დაძველდა
6. ვიყიდე კალათბურთის ბურთი ვალაჩიონასის ავტოგრაფით 60 ევროდ და მერე ონლაინ გავყიდე 100 ევროდ 1 წლის მერე
7. ჩემი დის ქორწილში სტუმრებისთვის გიტარაზე ვასრულებდი

მითების გაბათილება

- ერთიდაიგივე შემოსავალი ერთდროულად არ შეიძლება ხელფასიც იყოს და დახმარებაც
- ყველა ადამიანი ჰუმანურ რესურსს ფლობს და ამაში უნდა გადაეხადოთ ფული
- ყველას ჯობს მხოლოდ ერთი შემოსავლის წყარო გვექონდეს

მაგალითი

- პატრიკი ბოლო 10 წელია კარგ-ხელფასიან სამუშაოზეა. მისი მიზანია შეიძინოს კომფორტული ბინა და ამის შემდეგ მისი გაქირავებით იცხოვროს.
- შეაფასეთ
  1. შემოსავლის სახე
  2. ეკონომიკური რაციონალობა 1 2 3
  3. რატომ?

მაგალითი

- წაიკითხეთ ქვემოთ ისტორია და გარკვეეთ დაქირავებულის მიერ მისი შრომის ღირებულების უპირატესობებს და არახელსაყრელობას...

- უპირატესობები

- არახელსაყრელობა

2. შრომა. შრომა აყალიბებს ადამიანს

- რატომაა სპეციალიზაცია სასარგებლო? ფანქრის ისტორია, ადამ სმითის შრომის საყოველთაო განაწილება
- შრომა, პროგრესი და ტექნოლოგია
- რა არის შრომის უფლება?

მითების გაქარწყლება:

რა ჯობს 300 ევრო სახელმწიფო დახმარება გქონდეს, თუ 300 ევრო ხელფასი სამსახურში

შევადაროთ:

- სპეციალიზაციის უპირატესობები

- სპეციალიზაციის არახელსაყრელობა

სავარჯიშო: მათეს მიერ ფეხსაცმლის შეკეთების ხარისხის გაუმჯობესება

1) ფაქტორები, რომელიც გააუმჯობესებს სერვისს

-

-

2) მათეს სარგებელი:

-

-

3) კლიენტების სარგებელი

-

-

3. ანაზღაურება - რასთან არის დაკავშირებული

- პროდუქტიულობა
- ტექნოლოგია
- შრომის მიწოდება და მოთხოვნა

სავარჯიშო:

- პროფესია
- ნეტო-ხელფასი
- ფაქტორები, რომელიც გვლენას ახდენს ხელფასის ზომაზე

4. პერსონალური ბიუჯეტი

- ბიუჯეტი არის შემოსავლების და ხარჯების გეგმა
- შემოსავალი - მიღებული ფული
- ხარჯი - დახარჯული ფული

როგორ უნდა ავარიდოთ თავი ფინანსურ პრობლემებს:

1. არ დახარჯო მეტი, ვიდრე შოულობ
2. ჩაიწერე ხარჯები მომავალში დაგეგმვის გასაადვილებლად
3. აუცილებელია დაზოგვა და დაზოგვა გაუთვალისწინებლისათვის
4. არ შეინახოთ ფული ერთ ადგილას
5. იქონიეთ ერთზე მეტი შემოსავლის წყარო

ჯგუფური მუშაობა

- ა. დაადგინეთ ოჯახის თვიური ბიუჯეტი
- ბ. როგორია ბიუჯეტის მდგომარეობა?
- გ. როგორ უნდა მიაღწიოს ამ ოჯახმა სასურველ ფინანსურ მიზანს ადვილად?

5. გადასახადები

- რა წილი აქვს გადასახადებს ანაზღაურებაში?
- როგორ იბეგრება საქონელი და მომსახურება?
- კიდევ რა გადასახადებს ვიხდით?

- პირდაპირი გადასახადები
- ირიბი გადასახადები
- საგადასახადო ტვირთი ინდივიდზე

სავარჯიშო

- დამატებულ ღირებულებაზე გადასახადის გამოთვლა სხვადასხვა პროდუქციის ფასებში
- პური 70 თეთრი, დღგ = $70 - 70/1.18 = 10.67$ თეთრი 1 კვტ სთ
- ელექტროენერგია 20 თეთრი, დღგ = $20 - 20/1.18 = 3$ თეთრი
- საწვავი 2 ლარი, დღგ = $2.00 - 2.00/1.18 = 30.5$ თეთრი ლიტრზე

საწვავის აქციზი - \$200 ტონაზე = 490 ლარი ტონაზე = 36.3 თეთრი ლიტრზე = მხოლოდ დღგ და აქციზი $30 + 36.3 = 66.3$ თეთრი ლიტრზე მიაქვს მთავრობას

6. დაზოგვა და აკუმულაცია

- რას ნიშნავს დაზოგვა?
- აკუმულირება?
- რა ქმნის ეკონომიკურ ზრდას? მოხმარება თუ დაზოგვა?
- როგორ გააკეთებ ფულის მეტ აკუმულირებას?

ტერმინები

- დაზოგვა ფულის ხარჯვის შეზღუდვაა
- აკუმულირება - ფულის რაოდენობის ზრდაა
- ინტერესი - სხვისი ფულის გამოყენების საფასური
- დეპოზიტი - ბანკში განთავსებული თანხა
- მარტივი ინტერესი - ფიქსირებული ინტერესის განაკვეთი
- *შედგენილი* ინტერესი - ინტერესი, რომელიც ყოველი დროის მონაკვეთზე თავიდან დაერიცხება

მაგალითი

- 500 ევრო ისესხე ბანკიდან
- ერთ ვარიანტში შეგიძლია ეს თანხა 18 თვეში გადაიხადო, თვეში 40 ევრო (720 ევრო)
- მეორე ვარიანტში შეგიძლია ეს თანხა 3 წელიწადში გადაიხადო, 28 ევროდ ($36 \times 28 = 1008$ ევრო)
- რომელ გზას აირჩევ? რაზეა ეს დამოკიდებული?

7. დაზოგვა, აკუმულაცია და საინვესტიციო პრაქტიკა

- სად ჯობს ფულის შენახვა ბანკში თუ *მუთაქაში*, და რაზეა ეს დამოკიდებული?
- რასთანაა დაკავშირებული ინვესტიცია:
  - მომგებიანობა
  - რისკი
  - ლიკვიდურობა
- ინვესტიცია - ქონების გამოყენება მომავალში ფინანსური სარგებლის მიღების მიზნით
- ბონდები, აქციები

მაგალითი

- შევაფასოთ სხვადასხვა საინვესტიციო იდეები რისკის დონის, მომგებიანობის, და ლიკვიდურობის დონის მიხედვით:
  - მოტოციკლეთის შესყიდვა
  - დასაზოგი დეპოზიტის გაკეთება
  - დროებითი დეპოზიტი
  - აქციების ყიდვა
  - ძვირი ნახატის ყიდვა
  - ოქროს შეძენა

ჩატარე ტესტირება შენს თავს

- კითხვები განვლილი მასალიდან

მადლობა ყურადღებისთვის!

- gjandieri@yahoo.com